

INFORMIRANOST ZDRAVSTVENIH DJELATNIKA O POSTUPKU KOD UBODNIH INCIDENATA

HEALTHCARE WORKERS' KNOWLEDGE ON HANDLING AND REPORTING PERCUTANEUS INJURIES

*Dijana Krišto
Ana Bogadi-Šare
Bojana Kneževi*

UBODNI INCIDENTI - uvod

- ubodi iglama i ozljede oštrim predmetima
- jedan od najčešćih rizika kod djelatnika u zdravstvu (liječnici, medicinske sestre i tehničari, čistačice...)

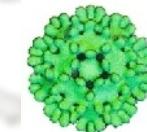
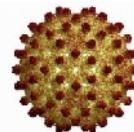
- ubodi upotrijebljenim (zaraženim) iglama
- opasnost od zaraze**

UBODNI INCIDENTI - uvod

➤ Krvlju prenosive bolesti

- više od **20** patogena
- najčešći i najopasniji:
 - virus hepatitisa B (HBV),
 - virus hepatitisa C (HCV) i
 - virus humane imunodeficijencije (HIV)

UBODNI INCIDENTI - uvod

- podatci Američkog Centra za kontrolu bolesti i prevenciju (The Centers for Disease Control and Prevention - CDC)
 - ✓ osmislio bazu podataka (NaSH) 1995.-2007.g:

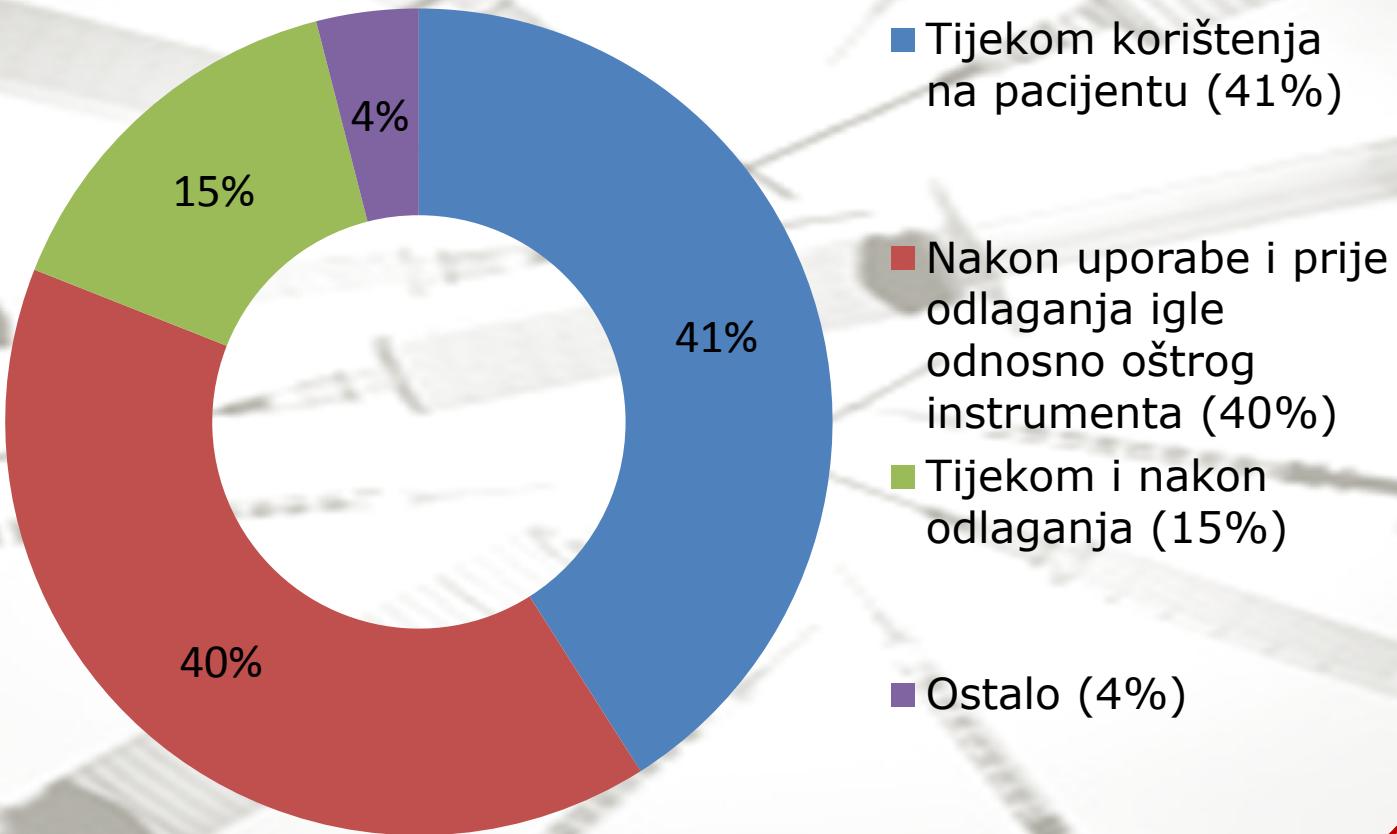

- u SAD-u svake godine bolničko osoblje pretrpi 385 000 uboda iglom i oštrim predmetima
- veliki broj neprijavljenih ozljeda (50% ispitanika ne prijavljuje ubodne incidente na radnom mjestu)

UBODNI INCIDENTI - Podatci iz NaSH baze(CDC)

Kada dolazi do ubodnih incidenata?

UBODNI INCIDENTI - uvod

➤ Učestalost ubodnih incidenata među zdravstvenim osobljem:

- medicinske sestre - najviše
- pomoćno osoblje u zdravstvu koji čiste i rukuju medicinskim otpadom
- operateri i osoblje koje obavlja čišćenje i sterilizaciju

®

UBODNI INCIDENTI - važno

➤ Važno:

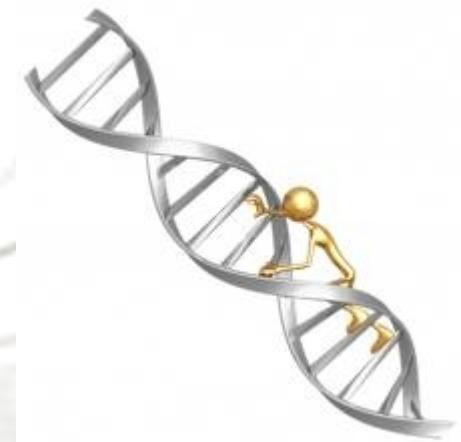
- rano otkrivanje i otklanjanje potencijalnih opasnosti od ozljeda i zaraza
- cijepljene
- praćenje
- provođenje tzv. pre- i post-ekspozicijske profilakse krvlju prenosivih bolesti

UBODNI INCIDENTI - edukacija

- provođenje edukacije među zdravstvenim djelatnicima u SAD-u počelo već početkom 80-tih
- prilagodbom procedura i protokola sigurniji rad smanjivanje broja ubodnih incidenata

UBODNI INCIDENTI - troškovi

➤ potencijalni troškovi:

- ✓ izravni troškovi liječenja
- ✓ troškovi vezani za toksični učinak lijekova,
- ✓ izostanci s posla te pad produktivnosti zbog zaraze (npr. HIV, HCV)
- ✓ troškovi koji uključuju emocionalni „trošak“ (teže procijeniti strah od mogućih posljedica izloženosti),
- ✓ troškovi mogućih parnica

UBODNI INCIDENTI - RH

U Republici Hrvatskoj:

- odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (NN 93/2002) propisane su:
 - mjere za sprječavanje, suzbijanje i praćenje bolničkih infekcija unutar zdravstvenih ustanova, ordinacija privatne prakse i u stacionarima ustanova za stare i nemoćne osobe te
 - način rada
 - *Bolničkog povjerenstva za kontrolu bolničkih infekcija i*
 - *Povjerenstva za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija Ministarstva zdravlja*

UBODNI INCIDENTI – prijava u bolnicama RH

- prijavi ubodni incident
- Podatci ulaze u Bolničko izvješće
- Izrađuje Bolničko izvješće koje se proslijeđuje Ministarstvu zdravlja
- *Povjerenstvo za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija izrađuje Godišnje izvješće o sprečavanju i suzbijanju bolničkih infekcija u bolnicama u RH*

Iz Godišnjeg izvješća moguće je dobiti uvid u ukupan broj prijavljenih ubodnih incidenata Bolničkim povjerenstvima u RH

UBODNI INCIDENTI – ONR

Ubodni incident = ozljeda na radu

- ozljede na radu (OR) prijavljuju se Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje temeljem Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (NN br. 1/11) na tiskanici OR u roku od 8 dana od dana nastanka okolnosti na osnovu kojih postoji obveza osiguranja za slučaj ozljede na radu

HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE Počnući s istom		Tiskanica OR:
Ispostava		(član ozljede) (član zdravstvenog osiguranja)
Dobrobit		(zdravstveni prijevodi) (predstavnik zdravstvenog osiguranja) (član tiskanice)
PRIJAVA O OZLJEDI NA RADU		
I. PODACI O OBVEZNIKU PRIJAVE		ODGOVORI (ispunjiva obveznik podstavlja prijave)
Nbr red sata	PITANJA	
1	Fizičke osobine (član prijevoda/član zdravstvenog osiguranja)	
2	Obratnički podstavljanja prijave (podstavljanje)	Broj obratne obveznice
3	Vrsta i godina djelatnosti i radnog mjesto	
4	Pozna adresa (zaploviti, ulica i broj, općina - gospodarsko ime tvrtke)	
II. PODACI O OZLJEDUĆEM OSOBAMA		
5	Iznos, način odjeće i preteče	
6	Broj odgođene osobe Zavoda	
7	Oznaka nizgarnjača	
8	Spol (muški - ženski)	
9	Datum: 'dan, mjesec i godina'	
10	Kada i gdje je ozljeda	Mjesta
11		Opisna
12		Mjere
13		Adresu (člana i broj)
14		Opisata
15		Županija
16	Zamatrač (član koji će raditi u svom redateljstvu)	

CILJ RADA - 1

PRIKAZATI NESRAZMJER U BROJU:

- ubodnih
incidenata
prijavljenih
kao ONR
(HZZO-u) u
RH

- ubodnih incidenata
prijavljenih
BOLNIČKIM
POVJERENSTVIMA
(BP)

- ubodnih incidenata koji
su se DOGODILI, A
NISU PRIJAVLJENI
niti BP-u niti kao ONR

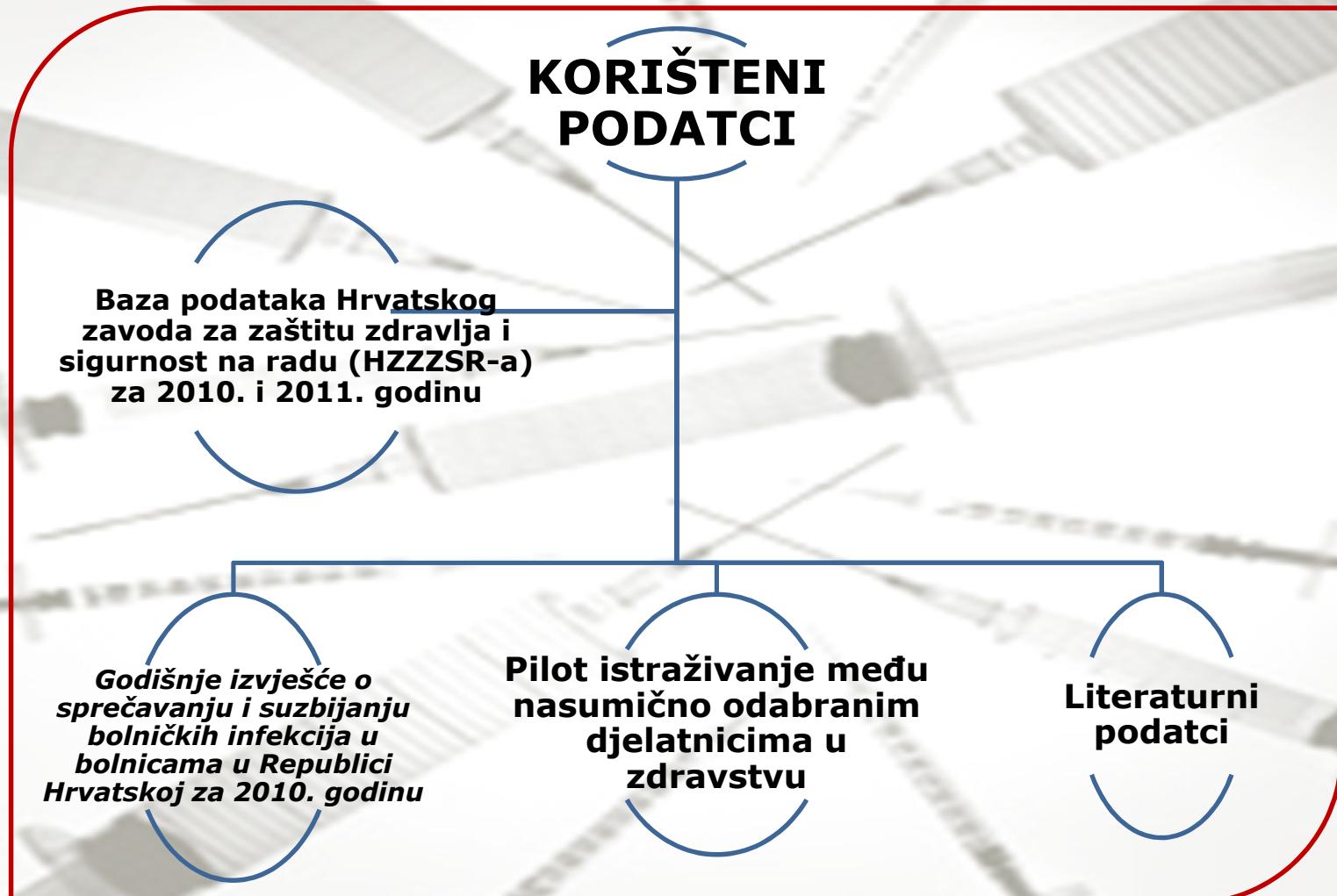

CILJ RADA - 2

METODE

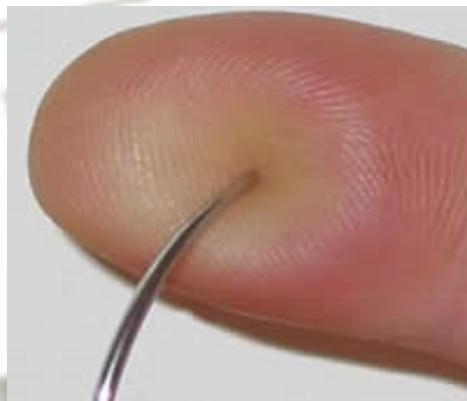
Podatci - Baza podataka HZZSR-a

- HZZO - dostavlja podatke HZZSR-u o svim priznatim ozljedama na radu u RH

- Približan broj ozljeda na radu PRIZNATIH kao ubodni incident u bolnicama filtriranjem podataka iz baze HZZSR-a

(prema djelatnosti, broju zaposlenih, zanimanju, šifri dijagnoze i uzroku ozljede (W45 i Y60.0 prema MKB))

- W45 Doticaj sa stranim tijelom ili predmetom koje je prodrlo kroz kožu
- Y60 Nenamjeski rez, ubod, perforacija ili krvarenje u tijeku kirurškog i medicinskog zbrinjavanja

Analiza filtriranih podataka iz baze HZZSR:

Usporedba podataka:

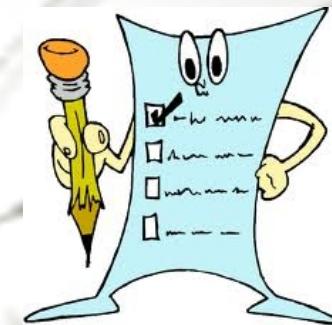
	Sveukupan broj priznatih ONR u bazi podataka HZZSR-a	1. Broj priznatih UI u RH (% od broja svih ONR)	2. Grad Zagreb	3. God.izvj. o spre . i suzb. bolni kih inf. u bolnicama u RH	Udio priznatih ubodnih incidenata u uk.broju ubodnih incidenata u RH prema God.izvj. % (1./3.)
2010	17000	32 (0.2%)	5	887	3,6%
2011	14000	58 (0.4%)	4		

Stupac 1. i 2. - Ozljede koje su nastale doticajem sa stranim tijelom ili predmetom koje je prodrlo kroz kožu, a koje su priznate kao ONR – ubodni incidenti (UI)
(izvor: Baza HZZSR)

PILOT ISTRAŽIVANJE

- Anonimna anketa
(za potrebe ovog rada)
- Ispitanici - djelatnici u zdravstvu raznih zanimanja (kirurzi, medicinske sestre, pomoćno osoblje, laboratorijski tehničari...)

- obuhvaćeno 57 djelatnika zdravstvenih ustanova

Analiza podataka pilot istraživanja:

➤ postavljena pitanja:

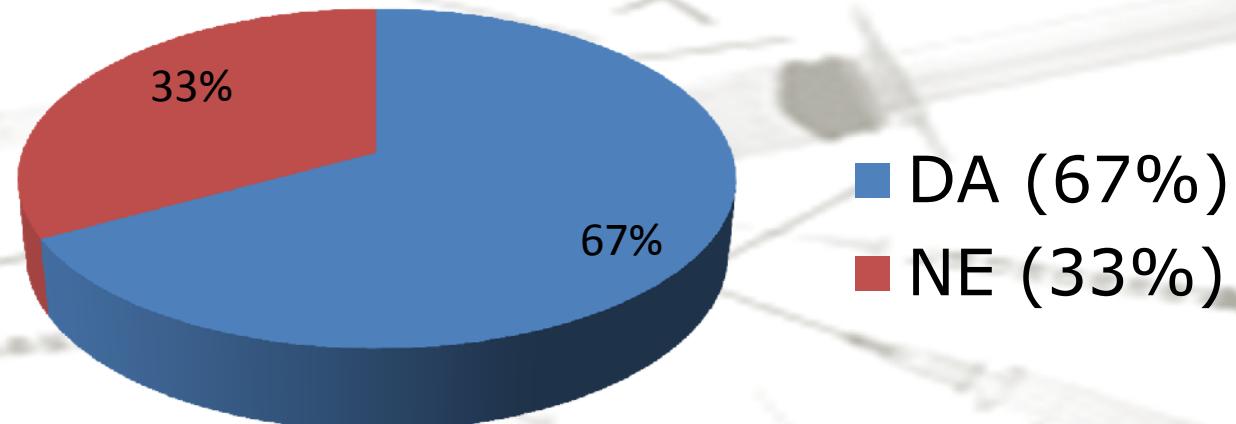

- ✓ da li su do sada na radnom mjestu doživjeli ubodni incident te da li se to dogodilo jednom ili više puta
- ✓ da li bi oni prijavili i kome bi prijavili ubodni incident
- ✓ da li se po njihovom mišljenju ubodni incident treba prijaviti kao ozljeda na radu

Analiza podataka pilot istraživanja:

Da li ste doživjeli ubodni incident jednom ili više puta

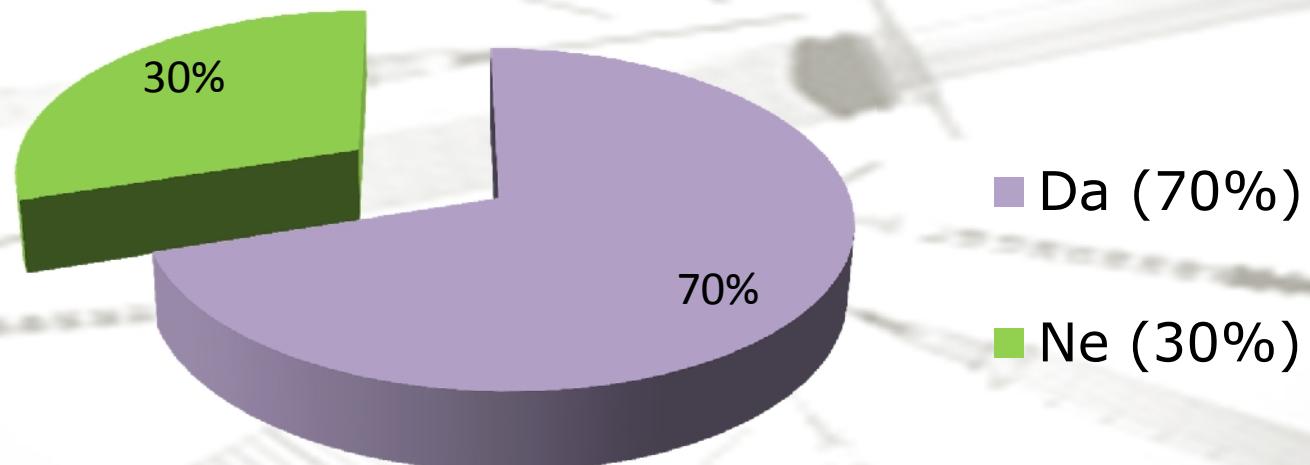

➤ najčešće: ubod iglom

Analiza podataka pilot istraživanja:

Da li se ubodni incident prijavljuje kao ozljeda na radu?

Analiza podataka pilot istraživanja:

➤ Razlozi zbog kojih ne bi prijavili ubodni incident kao ozljedu na radu:

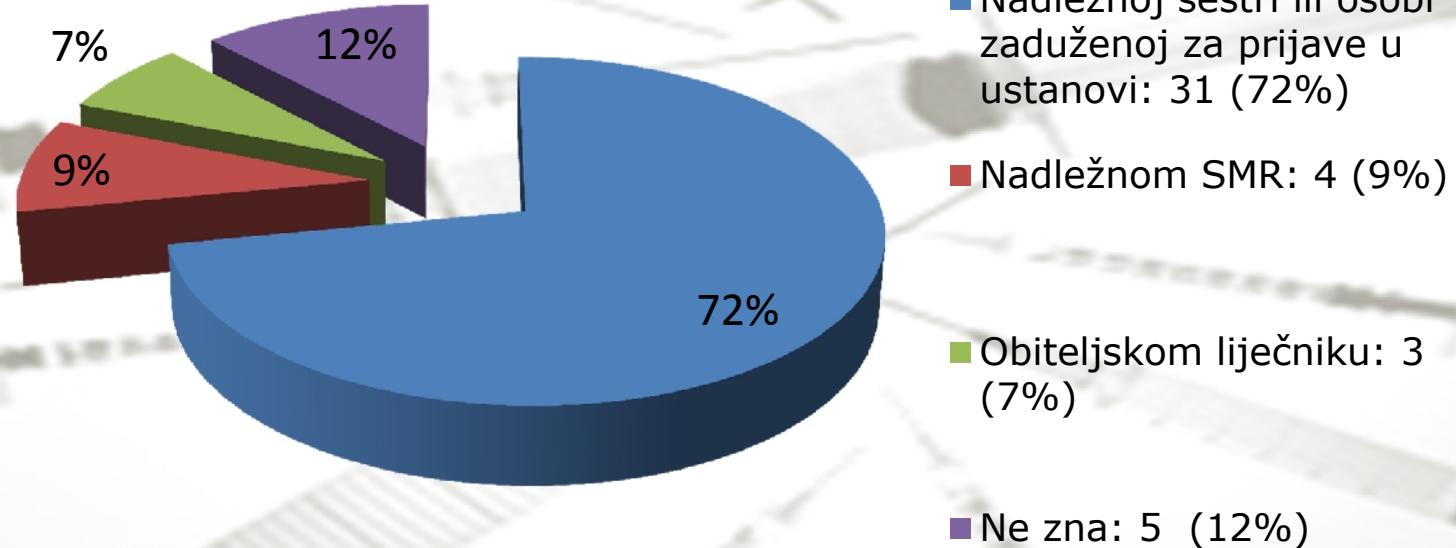

- ❖ ne znaju kome niti kako prijaviti ili
- ❖ smatraju postupak prekomplikiranim.

Analiza podataka pilot istraživanja:

U slučaju prijavljivanja KOME bi prijavili ubodni incident kao ONR?

Pilot istraživanje – odgovori i komentari djelatnika:

- Većina zna kome unutar ustanove trebaju prijaviti ubodni incident i uglavnom znaju jedino za taj postupak prijave
- Većina nije upoznata s postupkom prijave ubodnih incidenata kao ozljede na radu HZZO-u
- Oni koji su upoznati s postupkom, smatraju da je kompliciran i ne bi ponovno pokretali postupak zbog prevelikog gubitka vremena
- pojedini djelatnici ne prijavljuju odnosno ne bi prijavili ubodni incident ukoliko ne postoji dodatni rizik od pojave zaraze ili neke druge posljedice

ZAKLJUČAK

- Postupak prijave ubodnih incidenata kao ONR većini djelatnika u zdravstvu – **NEJASAN**
- NUŽNO pokretanje i provođenje PREVENTIVNIH mjera
 - smanjiti broj ubodnih incidenata
 - spriječiti opasnost od posljedične zaraze krvlju prenosivim bolestima

EDUKACIJA!!

ZAKLJUČAK - EDUKACIJA

➤ provesti organiziranu edukaciju:

- o postupku prijave ubodnih incidenata kao ozljede na radu
- upoznati djelatnike sa samim postupkom
- objasniti zašto je taj postupak potreban i koje koristi imaju sami djelatnici od pokretanja postupka Prijave ozljede na radu.

ZAKLJUČAK – rješenje?

➤ u suradnji s HZZO-om

✓ POJEDNOSTAVITI I SKRATITI postupak prijave ubodnih incidenata kao ONR

❖ NEKE OD PREDNOSTI:

za djelatnike :

- lakše bi se odlučili na pokretanje postupka prijave ONR
- priznavanje i eventualnih posljedica nakon ubodnog incidenta (npr. zaraza i liječenje HBV, HBC ili HIV)

za praćenje ubodnih incidenata:

- uvid u stvarni broj i način nastanka

ZAKLJUČAK

➤ u suradnji s HZZO-om

- ✓ Omogućiti dostupnost profilakse, dijagnostike i terapije zdravstvenim djelatnicima izloženim povećanom riziku od ubodnog incidenta.

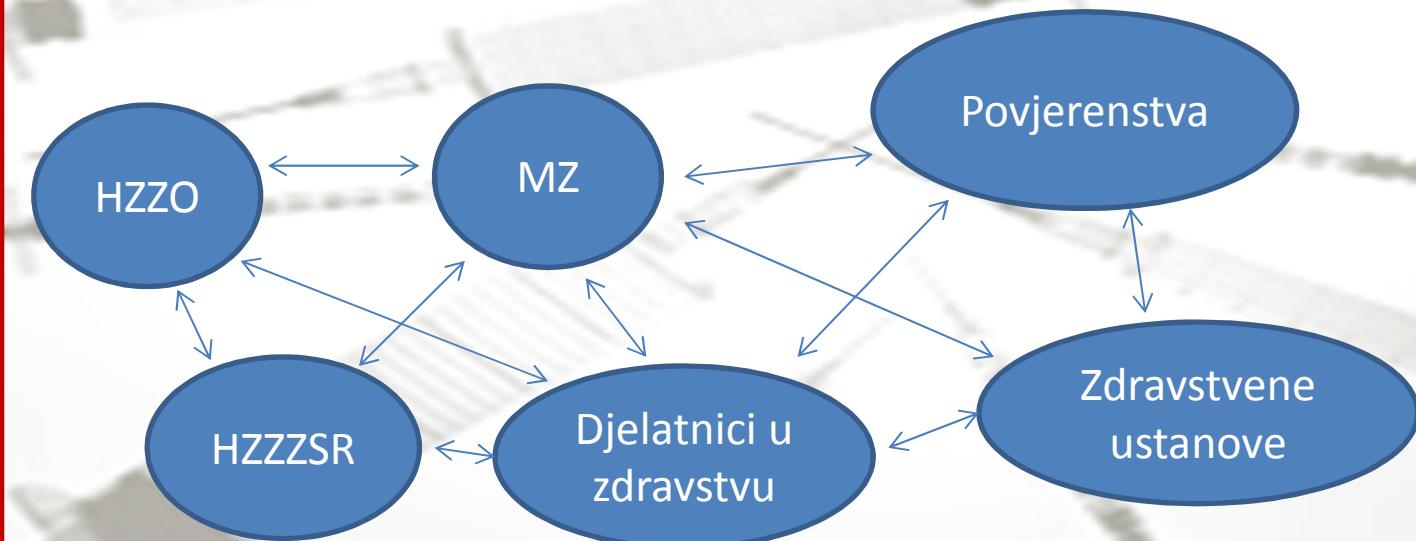

ZAKLJUČAK

KLJUČNO

usaglašeno djelovanje svih strana

UBODNI INCIDENTI – za razmišljanje...

„Nema te cijene kojom se može naplatiti pretrpljena emocionalna patnja nakon ubodnog incidenta i pretrpljeni strah koji se stvori pri pomisli na mogućnost zaraze HIV virusom ili virusom hepatitisa C i/ili B.“

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost
na radu
Radoslava Cimermana 64a, Zagreb
www.hzzsr.hr
e-mail: hzzsr@hzzsr.hr